

Van de voorzitter ...

En daar valt dan de zomereditie van de nieuwsbrief weer op de mat.

Of bij de meesten van u in uw mailbox.

Ik had u beloofd u op de hoogte te houden van alle ANBO-PCOB ontwikkelingen.

Begin juni was er in Berkel en Rodenrijs een bijeenkomst van de provincie Zuid-

Holland. Er waren ruim 100 aanwezigen en haast elke afdeling was

vertegenwoordigd. Na een welkomstwoord werd de gelegenheid gegeven om

dringende vragen te stellen. De meeste gingen over hoe de plaatselijke afdelingen mogen functioneren en over de contributie.

Over dat laatste is nog geen oplossing gevonden en dat kan zelf nog wel een jaartje of twee duren.

Conclusie van de bijeenkomst : hier verandert voorlopig niets en in Albrandswaard dus ook niet.

Nieuw was de informatie die we kregen over het Magazine-kijk achterin de nieuwsbrief- en de nieuwe website.

Maar ook hier was niet helemaal duidelijk of de website van Albrandswaard hetzelfde blijft.

We mogen terugkijken op een mooie eerste seizoenshelft en houden nu vakantie.

Daarom een extra gevulde nieuwsbrief.

Na de zomer komen we weer terug op **dinsdag 10 september** (niet 12 zoals eerst genoemd) en wat er dan te beleven valt ziet u verderop.

Zoals berichten de ronde doen ; de OVA in Poortugaal gaat stoppen en misschien heeft u kennissen in uw omgeving die zich bij ons zouden thuis voelen.

Neem ze eens mee voor een kennismakingsbezoek.

Dat mag, want de deur staat voor iedereen open.



En hierbij alvast een hartelijke vakantiegroet,

Piet van Verseveld

Verslag van de jaarlijkse busreis

Het was 12 juni een bewolkte en winderige ochtend toen de touringcar van "De Snelle Vliet" met chauffeur Sjaak de eerste 20 reizigers ophaalde in de Beatrixstraat in Poortugaal. En er was niets veranderd toen een kwartiertje later de Rhoonse reizigers instapten.



Zo gingen we op pad : 57 passagiers en zoals chauffeur Sjaak zei : 15 kakelende rollators en een scootmobiel onderin de bus.

De reis ging naar Katwoude, ruim vijf kwartier rijden en zonder noemenswaardige file haalden we dat nog ook. Onderweg kletste de chauffeur ons de oren van het hoofd over alles wat er ging komen en wat er onderweg te zien was.

Maar dat was alles beter dan de chauffeur van vorig jaar, die helemaal niets te vertellen had.

In Katwoude gauw uitstappen bij de Simonehoeve en naar binnen voor de



koffie/thee met cake en slagroom. Dat laatste verliep niet helemaal soepel ; Han Simonse en Sjanie Kanters werden ondergespoten en een flink aantal had cake zonder slagroom.

Maar niet getreurd, we kregen een klompjes-sleutelhanger als goedmakertje.

Daarna op naar de uitleg over het kaasmaken en aaneensluitend het klompen maken. Met wat herrie en

rondvliegende stukken hout zagen we het resultaat.

Dan op naar de proef en verkoopruimte, want daar draait het allemaal om, toch ??

De uitgebreide lunch stond klaar met koffie/thee/melk en sinaasappelsap ; diverse broodsoorten ; diverse beleg en salades. Het kon niet op en tenslotte nog een appel of banaan.

Om half twee zaten we weer in de bus – richting Volendam.

Daar hadden we haast anderhalf uur de tijd rond te kijken en wandelen in dit legendarische stadje.

Velen streken op een terrasje om even bij te komen van de wandeling "de dijk op".

Half vier verzamelen bij de Marken Expres om ons over te varen naar Marken, waar alle zaken haast "Sijtje Boes" heten.



De wandeling op het eiland Marken naar het parkeerterrein van de bussen was ook



weer een regelrechte beproeving, maar de aanhouder wint en om vijf uur konden we richting huis.

Chauffeur Sjaak vertelde dat de woensdag een gunstige dag was om in deze omgeving te reizen, maar bij Schiphol belandden we toch in een file.

Rond half zeven reden we Rhooon binnen en 12 rollators werden uitgeladen. Drie bleven er achter voor de stop in Poortugaal.

De voorzitter overhandigde buiten – helaas buiten het zicht van iedereen - Sjaak een enveloppe met inhoud als dank voor de goede begeleiding en zo kon iedereen met een tevreden gevoel naar huis.

De foto's zijn te vinden op de website :

<https://www.pcob.nl/nieuws/foto-album/>



De eerstvolgende bijeenkomst :



is na de zomervakantie op dinsdag **10 september a.s.**

Dan komt 't Hoorhuys ons van alles vertellen over ons gehoor en welke hulpmiddelen er zijn om meer gehoorgerief te kunnen krijgen. Na de pauze zal Hans Keij de film laten zien, die hij gemaakt heeft van onze bustocht naar Volendam.

Op **dinsdag 15 oktober** worden wij bijgepraat door Jacobien Talma over de pelgrimsvoettocht naar Santiago de Compostella, waar zich het graf bevindt van één van de apostelen van Jezus.

Lief en leed ledennieuws : (stand van zaken 15 juli 2024)

Zieken

Stuur eens een kaartje naar :



mevr. E.K. Westendorp-van 't Hof

G.E.C. Ribbiuslaan 12 3161 HB Rhooon

mevr. J.C. Spruijt-van der Sluis

Ghijsseland 350, 3161 VW Rhooon

Jarigen (alleen kroonjaren)

- 20 aug mevr. M.W. den Otter-Mons 75 jaar
Kaasmaker 19 3171 HC Poortugaal
- 28 aug mevr. L. van Beelen-van Dijk 75 jaar
Kerkstraat 39 3171GE Poortugaal

Het bestuur wenst alle jarigen een fijne dag toe

Huwelijksjubileum

- 26 aug de heer en mevr. Veldhuijzen-van der Ent 65 jaar
Jan van Almondestraat 23 3176 VA Poortugaal

Het bestuur wenst de jubilarissen een fijne dag toe



Omzien naar elkaar.

Wanneer u hoort dat er een medelid in het ziekenhuis opgenomen is of ziek thuis is, wilt u dit dan zo spoedig mogelijk doorgeven aan onze secretaris

Han Simonse, 0651054100



Folder : DOE MEE

De Gemeente en Welzijn Albrandswaard hebben deze folder gemaakt, die vol staat met allerlei interessante adressen. De hele folder staat ook op de website om nog eens rustig na te lezen.

Klik op de foto om folder te openen

Nieuwe leden :

Nieuwe leden kunnen worden aangemeld bij Han Simonse, 0651054100

Vervoer naar contactmiddagen

Voor vervoer naar de contactmiddagen kunt u ook gebruik maken van Automaatje. Bel hiervoor met Welzijn Albrandswaard 010-5018322 (tussen 9 en 12 uur). Aanvragen 2 werkdagen van tevoren.



Ledenadministratie.

Wij willen u vragen om wijzigingen in uw gegevens, zoals verhuizing, verandering van telefoonnummer en e-mailadres te melden bij onze ledenadministrateur, per email: ad.haeck@xs4all.nl

Verder zou onze administrateur graag van degenen die wel over een E-mailadres beschikken dit graag willen ontvangen.

Geschiedenis van de zomervakantie

Het is zomervakantie. Heerlijk toch? Maar waarom en sinds wanneer zijn schoolgangers zomers in Nederland zes weken vrij? En in Iran, Egypte of de Verenigde Staten zelfs twaalf weken? Een korte geschiedenis van de zomervakantie. Deze sluiten we af met een korte overdenking van de debatten over de inkorting dan wel afschaffing van de zomervakantie



De oogstmythe

Veel mensen denken dat de oogst in augustus tot het ontstaan van de zomervakantie heeft geleid. Kinderen konden dan ingezet worden bij de oogst.



Enkele jaren geleden, in 2014, hebben historici aangetoond dat dit niet waar is. Kinderen van agrariërs waren vooral in de drukke perioden van het najaar (de oogst – ook in september! – en de verkoop van de oogst) en in het voorjaar (de zaaitijd) nodig om hun ouders bij te staan op het platteland. En niet primair in de zomermaanden juni, juli en augustus. Daarnaast begint de zomervakantie in veel landen in juni of juli, en dus niet in de 'oogstmaand' augustus of in september.

Waarom zomervakantie?

Niet de oogst – dit woord is overigens afgeleid van augustus – maar andere praktische motieven vormden aanleiding voor de invoering van de zomervakantie. In landen als de Verenigde Staten en Nederland vond deze invoering plaats in de negentiende eeuw. In Nederland in elk geval al in de jaren 1830 (daarover straks meer), eerder dan in de Verenigde Staten die pas na 1850 de zomervakantie introduceerden. Maar waarom kwam de zomervakantie er eigenlijk?

Ten eerste vonden negentiende-eeuwse onderwijskundige opiniemakers een lange vakantie in de zomer een goed idee. Dan konden schoolkinderen goed uitrusten, terwijl docenten ook tot rust kwamen en de gelegenheid kregen om zich voor te bereiden op een nieuw schoolseizoen door thuisstudie te doen.

Hitte

Ten tweede: in landen met een extreem warm zomers klimaat vormde het feit dat de klaslokalen zomers te heet zijn een reden voor lange(re) zomervakanties. Met name in de Verenigde Staten, in de steden vooral, bleek dat de klaslokalen in de zomer vaak behoorlijk leeg waren. Vanwege de hitte spijbelden de kinderen massaal, terwijl beide ouders in de stadsfabrieken of elders aan het werk waren. Dat kon natuurlijk niet. Ook braken zomers in school regelmatig epidemieën uit door de warmte. Vakantie bood hiervoor een oplossing. Vanaf het midden van de negentiende eeuw voerden Amerikaanse stadsscholen daarom zomervakanties in en

tegen het einde van de negentiende eeuw trokken Amerikaanse schoolhervormers de vakanties, door ze ook op het platteland in te voeren, landelijk recht.

Veel landen met een warm zomers klimaat hebben vandaag de dag om deze reden nog steeds lange zomervakanties. Zo kennen de Iran, Syrië, Egypte, de Verenigde Staten, Irak, Italië, Rusland en Griekenland (om enkele voorbeelden te noemen) een zomervakantie van ongeveer drie maanden, terwijl landen met mildere zomers – zoals Nederland, Groot-Brittannië en Duitsland – grote vakanties hebben van 'slechts' anderhalve maand. Dit is echter geen wet van Meden en Perzen: de Ieren bijvoorbeeld hebben ook drie maanden zomervakantie.

Nieuw klimaat

Een derde motief voor lange zomervakanties was het veranderende intellectuele klimaat sinds de Industriële Revolutie. Socialisten en vakbonden pleitten voor kortere werkdagen en meer ruimte voor rust en recreatie. In de negentiende en vroege twintigste eeuw werd in veel westerse landen de achturige werkdag doorgevoerd (in de VS reeds in 1842, in Nederland in 1919 en in België in 1921). Hierbij paste ook de roep om meer vakantie: minder werken, meer vrije tijd! Typerend in dit verband is de leus van de eerste pleitbezorger van de achturige werkdag, ondernemer Robert Owen (1771-1858), uit 1817:

"Eight hours' labour, eight hours' recreation, eight hours' rest".

In de jaren 1950 en 1960 volgde als toetje nog de vrije zaterdag (in de VS in 1954 en in Nederland in 1960), die het voor gezinnen mogelijk maakte om er een lang weekend tussenuit te gaan.

Begin Nederlandse zomervakantie

De zomervakantie zoals wij die nu nog kennen, bestaat al minstens sinds de jaren 1830 en niet pas sinds de jaren 1950, zoals weleens beweerd wordt. Wie de zoekterm 'zomervacantie' – met variaties op de spelling – intikt in de altijd behulpzame krantendatabase Delpher, komt een van de vroegste vermeldingen tegen in het *Dagblad van 's-Gravenhage* (16 augustus 1830). Een muziekschool plaatste een oproep omtrent 'het examineren der kinderen, welke na de zomervacantie aan den school wenschen opgenomen te worden'. Als ze naar de muziekschool wilden moesten leerlingen tussen 17 en 20 augustus een toelatingsexamen afleggen bij meneer de directeur. Tijdens hun zomervakantie, dus ze moesten er wel iets voor over hebben.

Vakantien zijn er drie weken met Kerstijd en 5 weken in den zomer, namelijk van den eersten Maandag in Junij tot den tweeden Maandag in Julij. — Gedurende de zomervakantie kan men aan de inrigting niet blijven; in de wintervakantie echter wèl, maar in dit geval tegen eene tegemoetkoming van f 20.

Fragment uit de periodiek De Oostpost (13 februari 1856).

In Delpher zijn nog veel meer van dit soort artikelen uit de jaren 1830 en 1840 te vinden en uit de periode daarna natuurlijk ook. Een mooie vroege vermelding mét een tijdsaanduiding van de zomervakantie is een advertentie van een agrarische school in de Groningse plaats Haren. Deze school kondigde in 1856 in het nieuws- en advertentieblad *De Oostpost* aan dat haar leerlingen in de zomervakantie vijf weken vrij waren. In juni en juli welteverstaan, – dus niet in augustus! – en in de winterperiode drie weken (zie afbeelding).

Discussies: inkorten of afschaffen zomervakantie

Af en toe laait de discussie weer op over het inkorten of afschaffen van de zomervakantie. Een debat waarin met name onderwijskundigen en politici zich graag roeren. Maar laten we de discussie ook eens vanuit een historisch perspectief bekijken. Het debat is namelijk al heel oud. Wie een beetje rondneust in Delpher, leert dat de Nederlandse schrijver en onderwijzer dr. Jac. P. Thijssen in 1931 in het tijdschrift *Gezin en school* al een pleidooi voerde voor het inkorten – en zelfs vervroegen naar begin mei – van de zomervakantie. Hij kreeg flinke kritiek op deze stellingen (zie de literatuurlijst).



Dr. Jac. P. Thijssen (1865-1945). Bron: Wikimedia Welke argumenten brengen de criticasters precies tegen de zomervakantie in? Wetenschappers claimen dat een langere vakantieperiode tot mindere schoolresultaten leidt. Malcolm Gladwell stelde in *Outliers. The Story of Success* (2008) dat een van de redenen waarom het Amerikaanse schoolsysteem internationaal slecht presteert, te maken heeft met het lage gemiddelde van 180 dagen school. Japanse leerlingen kennen liefst 240 tot 250 schooldagen per jaar en presteren beter dan hun Amerikaanse evenknieën. Deze causale samenhang klinkt best aannemelijk, maar de talloze andere factoren die van invloed zijn op schoolprestaties (cultuur, opvoeding, financiële mogelijkheden, motivatie) mogen natuurlijk niet genegeerd worden. Nog een ander argument dat in dit soort debatten naar voren wordt gebracht, is de constatering van sommige onderzoekers dat docenten het na de zomer druk hebben om de kinderen weer allerlei zaken bij te leren die ze tijdens hun zomerreces vergeten zouden zijn.

Laatstgenoemd argument is om drie redenen bijzonder discutabel. In de eerste plaats zijn er zowel onderzoeken die dit hartstochtelijk bevestigen als rapportages die aantonen dat deze stelling pertinente onzin is. De onderzoeksresultaten zijn dus niet eenduidig.

Vanuit mijn perspectief als oud-docent, dat is het tweede kritiekpunt, stel ik dat het kolder is dat leerlingen tijdens een zomervakantie kennis verliezen. Hersenonderzoek toont namelijk aan dat herhaling en inslijpen van de lesstof de

basis vormen voor het opslaan van kennis in het langetermijngeheugen. Als een leerling in de zomervakantie van alles vergeet, is dat nogal zorgwekkend. Hij/zij heeft dan de lesstof niet goed geleerd of deze niet goed ingeslepen gekregen (dat mogen de betrokkenen zich dan aanrekenen). Of, dat is ook nog mogelijk, tijdens het zomerreces te veel alcohol genuttigd.

Ook is de stelling dat je dommer wordt als je (eventjes) niet naar school of naar je werk gaat, een kromme en niet-sluitende redenering. Deze uitspraak zou – in haar uiterste consequentie – betekenen dat ook werklozen, schoolverlaters, gepensioneerden, et cetera, er intellectueel onvermijdelijk op achteruitgaan, omdat ze niet in de schoolbanken zitten of op de werkvloer zijn. Dat is echt onzin. Net als schoolgaande kinderen of docenten doen deze mensen eventjes of voor een langere periode iets anders. Ze kunnen zich daarbij verdiepen in andere zaken, tot rust komen, investeren in relaties, hun kinderen boekjes voorlezen, zelf een studie oppakken, lekker gaan sporten, zich intellectueel verbreden, et cetera. En dat heeft een zeer grote waarde. Dus laat de die zomervakantie van zes weken gewoon intact.

Een paar eeuwen kerkscheuringen in vogelvlucht

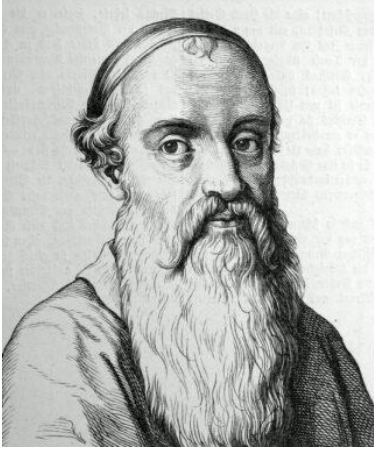
De canon van het Nederlandse protestantisme



De afgescheidenen komen in het geheim bij elkaar, zoals hier in een boerenhuis. In de negentiende eeuw vinden veel van dit soort bijeenkomsten plaats.

Pijnlijke breuken in de volkskerk

Dramatische kerkscheuringen leverde het op: de kijk op het eeuwige heil, de organisatie van de kerk of de ruimte voor andere meningen. Voor de buitenstaander zijn de redenen voor een breuk niet altijd te begrijpen, voor de insider vormen ze het verschil tussen verdoemenis en behoud. Een paar eeuwen kerkscheuringen in vogelvlucht.



Menno Simons 1

Je verdiepen in kerkscheuringen kan voelen als lopen in een doolhof. Bij bijna elke grote afsplitsing vindt op een gegeven moment ook een kleine, nieuwe scheuring plaats en soms later weer een gedeeltelijke fusie. Om het begrijpelijk te houden, beschrijf dit artikel alleen de grote kerkscheuringen.

Nederlandse Hervormde Kerk – 1816

Voordat de Nederduits Gereformeerde Kerk in 1579 de publieke kerk van de Lage Landen wordt, zijn al twee andere kerkgenootschappen opgericht: de Lutherse Kerk en de Waalse Kerk.

Ook ontstaat door de Reformatie in verschillende landen de doperse stroming. Die wordt geteisterd door onderlinge onenigheid, maar in Nederland krijgt de Friese priester Menno Simons veel volgers. Deze mennonieten geloven dat alleen volwassenen – en niet kinderen, zoals Calvijn leert – gedoopt horen te worden. Ook zweren zij elke vorm van geweld af en streven ze naar een sobere levensstijl.

Als gevolg van de Synode van Dordrecht in 1618-1619 wordt bovendien de Remonstrantse Broederschap opgericht. Doordat in die tijd alle Nederlanders geacht worden lid te zijn van de calvinistische Nederduitse Gereformeerde Kerk, komen zowel rooms-katholieken als remonstranten, mennonieten en lutheranen aanvankelijk bijeen in schuilkerken.



welvarende calvinistische familie 1

De komst van de Fransen maakt een einde aan de bevoorrechte positie van de volkskerk. De Bataafse Republiek (1795-1806) betekent een scheiding van kerk en staat en dus vrijheid van godsdienst.

Na de nederlaag van Napoleon in 1813 wil Willem I, de kersverse koning der Verenigde Nederlanden, opnieuw invloed hebben op de kerk. In 1816 voert hij een nieuwe kerkorde in, het Algemeen Reglement. De Dordtse Kerkorde wordt nu losgelaten, er is meer vrijheid van leer. De Nederduits Gereformeerde Kerk en de Waalse Kerk gaan verder als de Nederlandse Hervormde Kerk.

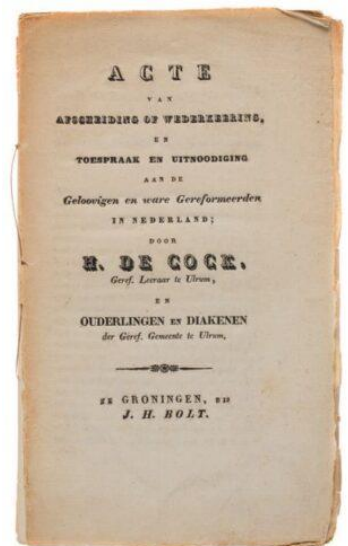
Afscheiding – 1834

Een aantal invloedrijke en orthodoxe predikanten en gelovigen vindt de koers van de hervormde kerk al snel te vrijzinnig. Niemand roept liberale predikanten tot de orde, en in het Algemeen Reglement is daar niets over vastgelegd. De orthodoxe gelovigen willen graag vasthouden aan de Dordtse Kerkorde en de Drie Formulieren van Enigheid. En waarom krijgen de koning en de synode zoveel macht? De kerk wordt zo te hiërarchisch en ondemocratisch. Ze weigeren ook te voldoen aan de verplichting om minstens één lied per kerkdienst te zingen uit de bundel *Evangelische Gezangen*. Die liederen zijn hun te vrijzinnig. Volgens hen moet de volkskerk meer aandacht hebben voor persoonlijke geloofsbeleving, bevindelijkheid en naastenliefde – thema's van het Réveil, de internationale opwekkingsbeweging die aanhangers heeft als Willem Bilderdijk en Isaïc da Costa.

Er zijn dan al groepjes orthodoxe gelovigen die niet meer naar de hervormde kerk gaan. Zij komen bij elkaar als 'conventikels' (thuisgemeenten) en bestuderen schrijvers uit de Nadere Reformatie. Het broeit dus onder het oppervlak.

Acte van afscheiding of wederkeering en toespraak en uitnodiging aan de geloovigen en ware gereformeerden in Nederland.

14 november 1834 tekent Hendrik de Cock, dominee in het Groningse Ulrum, samen met een groot deel van zijn gemeente de 'Acte van Afscheiding of Wederkeer'. De koning verbiedt het de afgescheidenen om samen te komen, maar dat doen ze stiekem: in boerenschuren, op zolderkamers, in het open veld. Talloze boetes en arrestaties zijn het gevolg.



Ledeboerianen – 1841

Later vertrekt weer een groep gelovigen uit de kerk. Lambertus Gerardus Cornelis Ledeboer verzet zich tegen de kerkorde en de verplichting om te zingen uit het gezangboek – in een driftige bui gooit hij dit zelfs van de kansel.

In 1841 wordt hij uit zijn ambt als predikant gezet. Hij mag niet meer preken, maar blijf met zijn ongeveer driehonderd volgelingen bij elkaar komen. Hij wil geen nieuw kerkgenootschap stichten, de Nederlandse Hervormde Kerk moet zélf maar terugkeren naar de ware leer.

Vrije Evangelische Gemeenten – 1881

De Grondwet van Thorbecke in 1848 betekent godsdienstvrijheid en een definitief einde aan de vervolging van 'andersgelovigen'. Onder invloed van opwekkingsbewegingen zoals het Réveil en het methodisme ontstaan een aantal zelfstandige, losse gemeenten.

Zij kunnen zich niet vinden in calvinistische opvattingen over bijvoorbeeld de uitverkiezing en willen om verschillende redenen niet strikt gebonden zijn aan de belijdenisgeschriften – de Bijbel is voor hen de enige bron. In 1881 richten ze de Bond van Vrije Christelijke Gemeenten in Nederland op, die later de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland gaat heten.

Confessionele Vereniging – 1864

'Ze vinden dat gemeenten erop toe moeten zien dat de belijdenis wordt gehandhaafd'

Een andere groep die zich verzet tegen de rationalistische en vrijzinnige geest binnen de Nederlandse Hervormde Kerk, blijf juist wél onderdeel van de kerk. Zij richten in 1864 een vereniging op die ervoor moet zorgen dat de kerk weer gaat leven volgens de oude belijdenis (confessie): de Confessionele Vereniging.

Ze vinden dat gemeenten erop toe moeten zien dat de belijdenis wordt gehandhaafd. Gebeurt dat niet, dan sturen ze een evangelist naar die gemeente. Als de hervormde synode besluiten neemt waar ze het niet mee eens zijn, roepen ze kerkenraden op om te protesteren.

Christelijke Gereformeerde Kerk – 1869

Een aantal meningsverschillen onder de afgescheidenen leidt tot de oprichting van twee kerkgenootschappen: de Gereformeerde Kerken onder het Kruis en de Christelijke Afgescheiden Gemeenten. Uiteindelijk vormen een flink aantal gemeenten van deze twee groepen in 1869 samen de Christelijke Gereformeerde Kerk.

Nederlandse Protestanten Bond – 1870

Vrijzinnige protestantse gelovigen maken zich in de negentiende eeuw zorgen over de grote invloed van de orthodoxie. Als reactie op de oprichting van de Confessionele Vereniging in 1864 pleiten zij juist voor een vrijere manier van geloven: niet gestuurd door dogma's en zekerheden, maar door de zoektocht, de vragen die mensen hebben.

Ze omarmen het denken van de Verlichting, nieuwe ontdekkingen van de wetenschap en staan open voor ontwikkelingen in de cultuur en de samenleving. Het hoort in de kerk te gaan om het welzijn van de mens, omzien naar elkaar. In 1870 richten ze de Nederlandse Protestanten Bond op, een vereniging voor mensen uit (en buiten) alle kerken die 'modern-godsdienstig' zijn. Dankzij de vrijzinnigen gaat in 1926 de Vrijzinnig Protestantsche Radio-Omroep (VPRO) van start. Tegenwoordig heet de bond Vrijzinnigen Nederland.

Doleantie en Gereformeerde Kerken – 1886 en 1892

Ondanks de jarenlange discussie over vrijzinnigheid en de 'leervrijheid' is de Nederlandse Hervormde Kerk in de ogen van velen eind negentiende eeuw nog steeds niet waar ze moet zijn, namelijk terug bij de Drie Formulieren van Enigheid. Zij vinden ook dat de plaatselijke gemeenten veel te weinig autonomie hebben, de synode bepaalt te veel.



Abraham Kuyper

Een van de kopstukken van de 'dolerenden' (smart hebbenden, klagenden), Abraham Kuyper, heeft in 1880 de gereformeerde Vrije Universiteit opgericht. Daar studeert in 1886 de eerste kandidaat af. Als hij bevestigd wordt in Kootwijk, wacht deze kerk de toestemming van de synode niet af. Hiermee worden ze een 'dolerende kerk': eentje die niet meer valt onder het bestuur van de Nederlandse Hervormde Kerk.

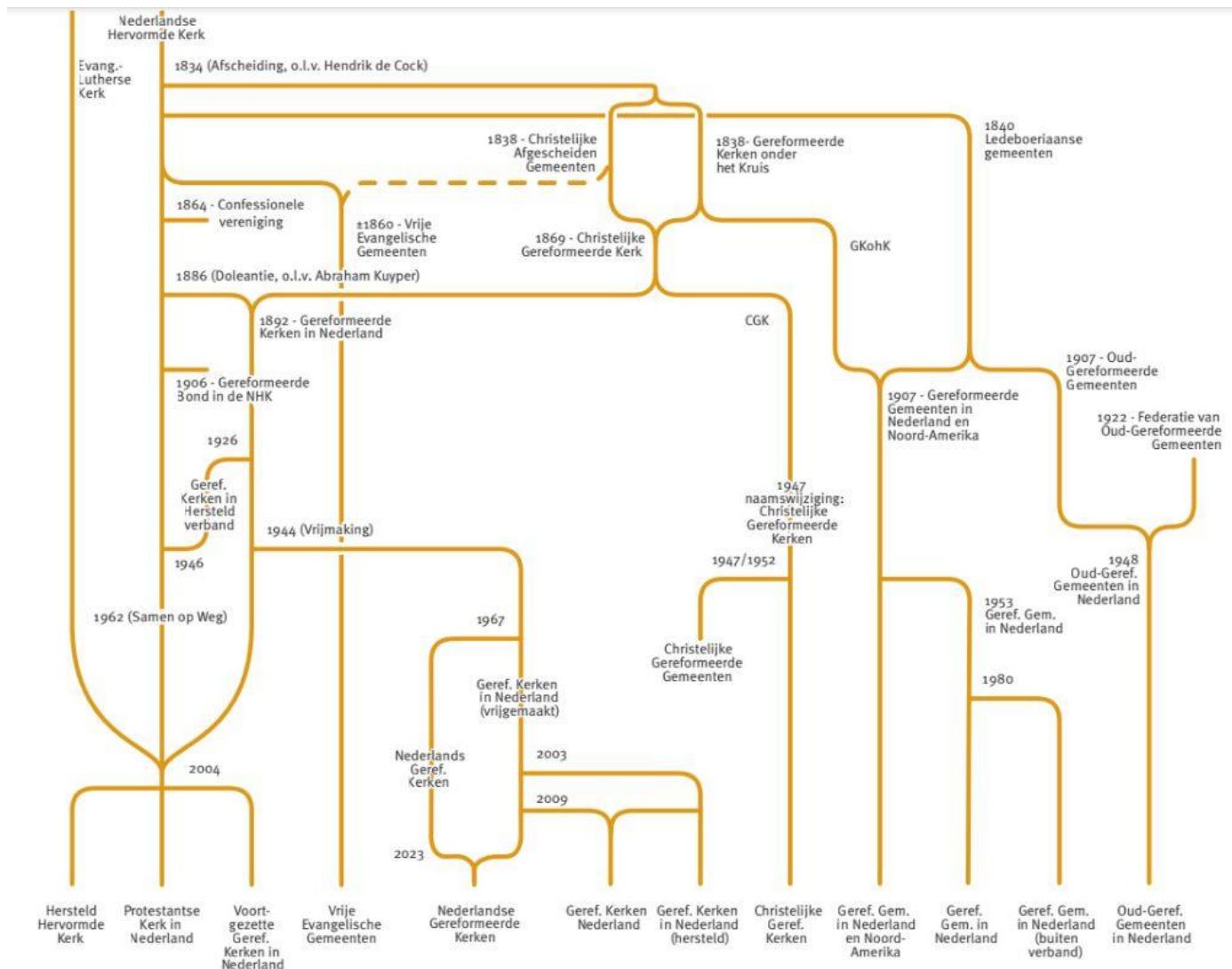
Op korte termijn volgen steeds meer dolerende kerken. In 1892 verenigen deze kerken zich met een groot aantal gemeenten van de Christelijk Gereformeerde Kerk. Samen vormen zij de Gereformeerde Kerken in Nederland. De gemeenten die niet meedoen met de fusie blijven zich

Christelijk Gereformeerd noemen.

Gereformeerde Bond – 1906

De vrijzinnigheid in de kerk is een groep verontruste hervormden een doorn in het oog. Als een vrijzinnige predikant stelt dat het christendom gelijkgesteld kan worden aan andere godsdiensten, is dat voor hen de druppel. In 1906 richten zij de Gereformeerde Bond op, bedoeld om van binnenuit verandering te brengen in de hervormde kerk.

Ook deze nieuwe vereniging wil dat het Algemeen Reglement van Willem I wordt afgeschaft – weg met de strakke hiërarchie en de enorme invloed van de koning die hierin zijn vastgelegd. De Gereformeerde Bond trekt al snel een grote groep orthodoxe en bevindelijke gelovigen



Het schema van de 'Kerkscheuring'

.Gereformeerde Gemeenten en Oud-Gereformeerde Gemeenten – 1907

Een deel van de ledeboerianen begint in 1907 een nieuw kerkgenootschap, samen met de overgebleven Gereformeerde Kerken onder het Kruis. Tussen beide kerkgenootschappen zit namelijk nauwelijks verschil in opvattingen. Het nieuwe kerkverband, mede opgericht door dominee Gerrit Hendrik Kersten, heet voluit: de Gereformeerde Gemeenten in Nederland en Noord-Amerika (onder behoudende protestanten nog steeds afgekort als 'GerGem').

Een minderheid gaat niet mee met de fusie. Zij hebben ernstige problemen met de theologische opleiding die Kersten wil oprichten. Ook willen ze niet zingen uit de psalmberijming van 1773, maar uit de zestiende-eeuwse berijming van Petrus Datheen. Predikanten moeten bovendien het predikantengewaad met kuitbroek, bef en steek dragen dat ook de ledeboerianen dragen. Maar het belangrijkste bezwaar is



dominee Gerrit Hendrik Kersten

dat ze geen nieuw kerkgenootschap willen oprichten. Ze wachten liever tot de vaderlandse kerk terugkeert van haar dwalingen. Uiteindelijk vormen ze datzelfde jaar toch nóg een kerkgemeenschap: de Oud-Gereformeerde Gemeenten.

Vereniging van Vrijzinnige Hervormden – 1913

In 1913 ontstaat de landelijke Vereniging van Vrijzinnige Hervormden. Ook zij zien de Bijbel niet als het letterlijke Woord van God, en ook zij willen af van de dogma's van de orthodoxie. Maar zij willen dat in het bijzonder in de Nederlandse Hervormde Kerk.

Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) – 1944

Midden in de Tweede Wereldoorlog woedt binnen de Gereformeerde Kerken in Nederland nog een andere strijd. Belangrijkste punt: de precieze betekenis van de doop en het verbond.

De Gereformeerde Kerken in Nederland zien de doop als iets wat je hele leven geldig blijft, mits de dopeling de rest van zijn leven gelovig blijft. Je doopt eigenlijk op grond van een (veronderstelde) wedergeboorte. Een groep predikanten en kerkgangers ziet de doop als een teken van Gods belofte dat je zijn kind mag zijn, daar hoort wel een roeping bij om als kind van God te leven. Onder andere theoloog Klaas Schilder steekt zijn mening niet onder stoelen of banken.

De Lutherse Kerk in Den Haag in de jaren veertig

In 1944 leest Klaas Schilder hier tijdens een synodevergadering de 'Acte van Vrijmaking of Wederkeer' voor.

De onrust wordt alleen maar groter doordat de synode predikanten verplicht om zich te houden aan de officiële standpunten en allerlei bezwaarschriften negeert van kerkenraden en hoogleraren die vinden dat de synode in strijd handelt met artikel 31 van de Dordtse kerkorde.



In augustus 1944 spreekt Klaas Schilder tijdens een drukbezochte synodevergadering in Den Haag de Acte van Vrijmaking of Wederkeer uit: hij maakt zich vrij van de – volgens hem – verkeerde besluiten van de synode. In de periode daarna vinden plaatselijk allerlei scheuringen plaats. Zo'n 80.000 'artikel-31'ers' zijn niet meer welkom in hun oude kerk.

In de decennia die volgen, ontstaat ook rond de vrijgemaakten een zuil, met onder andere een eigen krant (*Nederlands Dagblad*), een eigen partij (GPV) en eigen scholen.

Gereformeerde Gemeenten in Nederland – 1953

Binnen de Gereformeerde Gemeenten, ontstaan in 1907, woedt een discussie over het 'aanbod van genade'. Voor wie biedt God de genade nu eigenlijk aan – voor iedereen die 'onder het Woord leeft' (dus wie bekend is met wat er in de Bijbel staat) of alleen voor degenen die er ook van doordrongen zijn dat ze zondaren zijn?



Dominee Cornelis Steenblok.

Op een synode in 1953 wordt Cornelis Steenblok, predikant en daarnaast docent aan de Theologische School van de Gereformeerde Gemeenten, ontheven uit zijn functie vanwege zijn uitspraken hierover. Een aantal medestanders komen buiten het kerkverband te staan en vormen een nieuw kerkgenootschap: de Gereformeerde Gemeenten in Nederland.

Rondom de bevindelijke kerken (Gereformeerde Gemeenten, Oud-Gereformeerde Gemeenten, Gereformeerde Gemeenten in Nederland) en een deel van de 'bonders' binnen de hervormde kerk ontstaat ook een eigen, reformatorische zuil. Zij zijn erg gehecht aan hun eigen krant (*Reformatorisch Dagblad*), politieke partij (SGP), reformatorische scholen en diverse maatschappelijke organisaties 'op gereformeerde grondslag'.

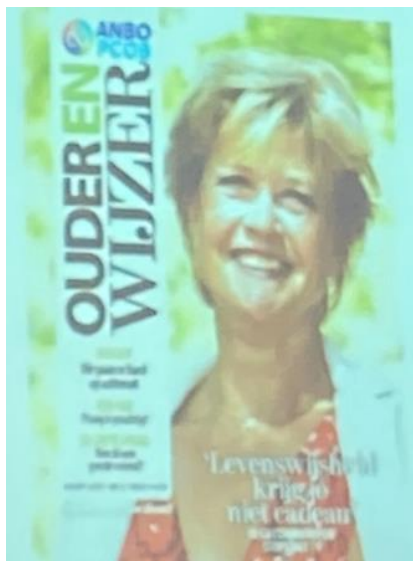
Nederlands Gereformeerde Kerken – 1967

Een grote groep leden binnen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) ziet het eigen genootschap als 'enige ware kerk'. Volgens hen is de 'vrijmaking' in 1944 Gods bedoeling geweest, hierdoor zijn ze tenslotte bevrijd van de 'valse leer' van de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Een andere groep krijgt juist steeds meer moeite met deze opvattingen en staat ook open voor andere kerken en organisaties. Nadat de Groningse dominee Asjen van der Ziel op eigen houtje weer contact zoekt met de Gereformeerde Kerken in Nederland, wordt hij afgezet. In 1966 betuigen een aantal vrijgemaakte sympathisanten in een Open Brief hun steun aan Van der Ziel. Dit wordt meteen afgestraft: hun kerkenraden plaatsen hen buiten het kerkelijk verband. Sommigen keren terug naar de Gereformeerde Kerken in Nederland, anderen vormen samen een nieuw verband, dat later Nederlands Gereformeerde Kerken gaat heten.



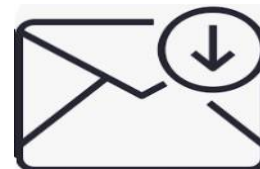
Het PCOB Magazine en nieuwsbrief.



Het eerstvolgende vernieuwde Magazine komt 3 september 2024 uit en zal er waarschijnlijk zo uitzien. De gekozen naam is : **OUDERENWIJZER** en het is aan u hoe het gelezen moet worden !!

De volgende nieuwsbrief is daar weer bij en dat zal in de toekomst zo blijven.

Mocht u een bijdrage hebben die u graag geplaatst zou willen zien, dan zouden wij dat graag voor 20 augustus 2024 a.s. in ons bezit willen hebben. U kunt uw bericht sturen per brief of per e-mail naar de redactie. De redactie houdt zich wel het recht voor om kleine wijzigingen in de tekst aan te brengen en teksten in te korten.



-o-o-o-0-0-o-o-o-



Samenstelling van bestuur:

Piet van Verseveld	<i>voorzitter</i>	Dorpsdijk 115i	3161 CA Rhooen	06 38551348
Han Simonse	<i>secretaris</i>	Molenweg 8	3171 CN Poortugaal	06 51054100
Jan Ponstein	<i>adm/penningm.</i>	Bl. Wetering 22	3176 XB Poortugaal	06 10626918
Sjanie Kanters	<i>bestuurslid</i>	Dr.Wm.Vosstr 23	3172 VK Poortugaal	06 23169270

Redactie nieuwsbrief: Piet van Verseveld
Website : <https://www.pcob.nl/afdelingen/albrandswaard/>
Emailadres : info.pcobalbrandswaard@yahoo.com
Banknummer Rabobank : NL16 RABO 0355 3627 59.

Belastingzaken (HUBA 's) Ad Haeck(contactpersoon) 06 12476155
Wim Kranenburg 010 5067077

*Nieuwsbrief -gedrukte versie en
coördinatie bezorging Magazine*

Alie van den Berg-Welink 5016891

Bezorgers Poortugaal:

Anton Mons 5018764

Han Simonse 5017991

Fam. Dubel-Buesink 5017159

Rhooen:

Alie van den Berg-Welink 5016891

Marijke Haeck-Prevo 5018146

Paula Barendregt-Opmeer 5018828

Riet de Lange-Lengkeek 5016383

Joop van Dommelen 5018538

Jan 't Hart 5016129

Arend Vrijhof 5016897

Omzien naar elkaar:

Poortugaal: Pleuni Vrijhof 5019054

Sjanie Kanters-Boender 0623169270

Rhooen: Tiny van den Berg-Ouwens 0623744751

Joke Bijl-van Wijnen 06-47565118

Adrie Dubel-Roskam 06 16980237

Ada den Arend-van de Merwe 5016672

Riet Bloem-Westerveld 5018245

Miep Mastenbroek- den Ouden 06 21625140

De nieuwsbrief wordt gesponsord door



in Hoogvliet

Verdere info kunt u vinden op onze website :
<https://www.pcob.nl/afdelingen/albrandswaard/>